



Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*



**Jaarcijfers 2026:
Basisziekenhuizen**

PREZIES – versie: augustus 2026
Documentversie: 1.0



Jaarcijfers PREZIES Prevalentiestudie 2026 Basisziekenhuizen - hoofdgroepen

Deze rapportage betreft de gegevens van alle basisziekenhuizen die in maart 2026 (11 ziekenhuizen met 11 locaties) deelnamen aan de prevalentiestudie.

M.i.v. 2025 kunnen ziekenhuizen kiezen om alleen de vijf HOOFDGROEPEN (POWI, sepsis, pneumonie, andere lage luchtweginfectie en symptomatische urineweginfectie) te registreren. Deze jaarcijfers beperken zich daarom tot deze hoofdgroepen.

Het begrip ziekenhuisinfectie (zhinf) bevat zowel de ziekenhuisinfecties, die zijn ontstaan tijdens de huidige opname (ZI), als de ziekenhuisinfecties, die ontstaan zijn tijdens een eerdere opname in de eigen instelling én aanwezig waren bij heropname én nog aanwezig zijn of behandeld worden op de dag van de prevalentiemeting (ZIBO).

In de jaarcijfers worden de ziekenhuisinfecties bij opname die niet in het eigen ziekenhuis zijn opgelopen of waarvan dit onbekend is, niet meegerekend. In de referentiecijfers en in de landelijke cijfers in de rapportagetool worden deze wel meegerekend.

Tabel 1a. Aantal patiënten en ziekenhuisinfecties

	Landelijk		
	N ¹	% ²	95%BI ³
Aantal patiënten	2010	.	
Totaal aantal ziekenhuisinfecties	73	3,6	(2,9-4,5)
- welke aanwezig op moment van opname	29	1,4	(1,0-2,1)
- welke opgelopen tijdens huidige opname	44	2,2	(1,6-2,9)
Aantal patiënten met ziekenhuisinfectie(s)	62	3,1	(2,4-3,9)
- waarvan aanwezig op moment van opname	26	1,3	(0,9-1,9)
- waarvan opgelopen tijdens huidige opname	38	1,9	(1,4-2,6)

¹ Aantal

² Percentage

³ 95% betrouwbaarheidsinterval berekend mbv Wilson score

Tabel 1b. Leeftijdscategorieën patiënten, opnameduur en antibioticagebruik

	Landelijk		
	Alle patiënten	Met zhinf*	Zonder zhinf*
Aantal patiënten	2010	62	1948
- leeftijdklasse 0 jaar	96	0	96
- leeftijdklasse 1 - 18 jaar	58	1	57
- leeftijdklasse 19 - 65 jaar	532	17	515
- leeftijdklasse 66 en ouder	1324	44	1280
Mediane opnameduur (dagen)	3	8	3
Antibioticagebruik (%)	34	95	32

* ZI + ZIBO uit eigen instelling

Tabel 1c. Geopereerde patiënten in huidige opnameperiode en CTG-groep

	Landelijk	
	N ¹	% ²
Geopereerd in huidige opnameperiode	524	26,1
Hoofdgroep CTG van de initiële OK	.	.
- Zenuwstelsel	17	0,8
- Endocriene klieren	2	0,1
- Ogen	0	0,0
- Oren	0	0,0
- Luchtwegen	7	0,3
- Hart/grote vaten	41	2,0
- Perifere vaten	14	0,7
- Bloed/lymfestelsel	2	0,1
- Mamma operaties	5	0,2
- Tractus digestivus	93	4,6
- Nier- en urinewegen	36	1,8
- Mannelijke geslachtsorganen	18	0,9
- Vrouwelijke geslachtsorganen	15	0,7
- Verloskundige ingrepen	28	1,4
- Botspierstelsel	231	11,5
- Huid en subcutis	15	0,7

¹ Aantal patiënten² Percentage patiënten per categorie**Tabel 2. IC-verpleging, geboortegewicht en prevalentie van ziekenhuisinfecties**

	Landelijk			
	N ¹	% ²	zhinf ³	% ⁴
IC*	.	.	.	.
- Ja	60	3,0	11	18,3
- Nee	1950	97,0	62	3,2
Pediatrische IC	0	0,0	0	0,0
Neonatale IC	.	.	.	.
- NICU	0	0,0	0	0,0
- NHCU	0	0,0	0	0,0
- NMCU	0	0,0	0	0,0
Geboortegewicht	.	.	.	.
- <=750 gram	0	0,0	0	0,0
- 751-1000 gram	0	0,0	0	0,0
- 1001-1500 gram	0	0,0	0	0,0
- 1501-2500 gram	0	0,0	0	0,0
- > 2500 gram	0	0,0	0	0,0

¹ Aantal patiënten² Percentage patiënten per categorie³ ZI + ZIBO uit eigen instelling⁴ Infectieprevalentie in deze categorie

* Incl. medium care, neonatale intensive care unit (NICU), neonatale high-care unit (NHCU), neonatale medium care unit (NMCU)

Tabel 3a. Specialisme hoofdbehandelaar en prevalentie van ziekenhuisinfecties

	Landelijk			
	N ¹	% ²	zhinf ³	% ⁴
Anesthesiologie	37	1,8	4	10,8
Cardiologie	261	13,0	4	1,5
Cardio-thoracale chirurgie	0	0,0	0	0,0
Dermatologie	0	0,0	0	0,0
Heelkunde	292	14,5	21	7,2
Hematologie	1	<0,1	1	100,0
Interne Geneeskunde	281	14,0	8	2,8
Keel-neus-oor	9	0,4	0	0,0
Kindergeneeskunde	136	6,8	0	0,0
Longziekten en tuberculose	222	11,0	4	1,8
Neurochirurgie	11	0,5	0	0,0
Neurologie	188	9,4	4	2,1
Obstetrie en gynaecologie	117	5,8	0	0,0
Oncologie	8	0,4	0	0,0
Oogheelkunde	0	0,0	0	0,0
Orthopedie	155	7,7	16	10,3
Plastische chirurgie	6	0,3	0	0,0
Traumatologie	1	<0,1	0	0,0
Urologie	77	3,8	2	2,6
Geriatric	105	5,2	3	2,9
MDL*	91	4,5	4	4,4
Reumatologie	1	<0,1	0	0,0
Neonatalogie	1	<0,1	0	0,0
Onbekend	10	0,5	2	20,0

¹ Aantal patiënten² Percentage patiënten per categorie³ ZI + ZIBO uit eigen instelling⁴ Infectieprevalentie in deze categorie

* MDL, maag-darm-lever

Tabel 3b. Specialisme verpleegafdeling en prevalentie van ziekenhuisinfecties

Specialisme verpleegafdeling	Landelijk			
	N ¹	% ²	zhinf ³	% ⁴
Anesthesiologie/intensive care	22	1,1	1	4,5
Cardiologie	202	10,0	3	1,5
Cardio-thoracale chirurgie	7	0,3	0	0,0
Dermatologie	26	1,3	0	0,0
Heelkunde	169	8,4	13	7,7
Hematologie	7	0,3	0	0,0
Interne Geneeskunde	106	5,3	4	3,8
Keel-neus-oor	0	0,0	0	0,0
Kindergeneeskunde	100	5,0	0	0,0
Longziekten en tuberculose	117	5,8	3	2,6
Neurochirurgie	36	1,8	1	2,8
Neurologie	128	6,4	3	2,3
Obstetrie en gynaecologie	84	4,2	0	0,0
Oncologie	7	0,3	0	0,0
Oogheelkunde	0	0,0	0	0,0
Orthopedie	64	3,2	5	7,8
Plastische chirurgie	1	<0,1	0	0,0
Traumatologie	20	1,0	1	5,0
Urologie	32	1,6	0	0,0
Geriatric	47	2,3	1	2,1
MDL*	17	0,8	0	0,0
Reumatologie	0	0,0	0	0,0
Neonatalogie	0	0,0	0	0,0
Onbekend	80	4,0	5	6,3
Mix	738	36,7	33	4,5

¹ Aantal patiënten² Percentage patiënten per categorie³ ZI + ZIBO uit eigen instelling⁴ Infectieprevalentie in deze categorie

* MDL, maag-darm-lever

Tabel 4. Medisch hulpmiddelengebruik

Hulpmiddel	Landelijk	
	N ¹	% ²
Urethrakatheter	439	21,8
Suprapubische katheter	19	0,9
Centraal veneuze katheter (inclusief port-a-cath aangeprikt)	95	4,7
Arteriële katheter	44	2,2
Perifere katheter (inclusief waaknaald)	1115	55,5
Invasieve beademing	11	0,5

¹ Aantal patiënten² Percentage patiënten per categorie

Tabel 5a. Soorten ziekenhuisinfecties

Soort ziekenhuisinfectie	Landelijk	
	N ¹	% ²
Totaal aantal ziekenhuisinfecties	73	3,6
Postoperatieve wondinfectie	31	1,5
oppervlakkige wondinfectie	4	12,9
diepe wondinfectie	26	83,9
geen onderscheid*	1	3,2
Primaire sepsis	6	0,3
gerelateerd aan een intravasale lijn	3	50,0
Secundaire sepsis	8	0,4
focus postoperatieve wondinfectie	2	25,0
focus urineweginfectie	4	50,0
focus pneumonie	0	0,0
focus gastro-intestinale systeem	1	12,5
focus huid- en weke delen	0	0,0
andere focus	1	12,5
Pneumonie	10	0,5
gerelateerd aan invasieve beademing	1	10,0
Andere lage luchtweginfectie	3	0,1
Symptomatische urineweginfectie	15	0,7
gerelateerd aan urethrakatheter	8	53,3

¹ Aantal infecties² Percentage infecties ten opzichte van het totaal aantal patiënten

* bij mamma-operaties zonder implantaat

Tabel 5b. Aantallen en soorten ziekenhuisinfecties per specialisme

	Landelijk				
	POWI	Sepsis	LWI	UWI	Totaal
Anesthesiologie	1	2	1	0	4
Cardiologie	0	2	0	2	4
Cardio-thoracale chirurgie	0	0	0	0	0
Dermatologie	0	0	0	0	0
Heelkunde	16	2	2	1	21
Hematologie	0	0	1	0	1
Interne Geneeskunde	0	1	3	4	8
Keel-neus-oor	0	0	0	0	0
Kindergeneeskunde	0	0	0	0	0
Longziekten en tuberculose	0	0	3	1	4
Neurochirurgie	0	0	0	0	0
Neurologie	0	1	0	3	4
Obstetrie en gynaecologie	0	0	0	0	0
Oncologie	0	0	0	0	0
Oogheelkunde	0	0	0	0	0
Orthopedie	13	2	1	0	16
Plastische chirurgie	0	0	0	0	0
Traumatologie	0	0	0	0	0
Urologie	0	1	0	1	2
Geriatric	0	1	0	2	3
MDL*	1	1	2	0	4
Reumatologie	0	0	0	0	0
Neonatalogie	0	0	0	0	0
Onbekend	0	1	0	1	2

* MDL, maag-darm-lever

Tabel 6a. Patiënten met antibioticagebruik

Antibioticagebruik	Landelijk	
	N ¹	% ²
Ja	675	33,6
Nee	1335	66,4

¹ Aantal patiënten² Percentage patiënten per categorie

Tabel 6b t/m 6g betreffen optionele variabelen die niet door elk ziekenhuis zijn ingevuld. Daarom staat het aantal ziekenhuizen in elke tabel aangegeven.

Tabel 6b. Toedieningsvorm van antibiotica
NB: Meerdere antibiotica per patiënt mogelijk

	Landelijk (4 ziekenhuizen)	
	N ¹	% ²
Intramusculair	5	1,8
Intraveneus	158	58,3
Oraal	107	39,5
Rectaal	0	0,0
Inhalatie	1	0,4
Totaal	271	100,0

¹ Aantal antibiotica² Percentage antibiotica per categorie
Tabel 6c. Reden antibioticatoediening
NB: Categorieën sluiten elkaar uit

	Landelijk (3 ziekenhuizen)	
	N ¹	% ²
Infectie bij opname	108	75,0
Infectie bij overname uit een verpleeghuis	0	0,0
Ziekenhuisinfectie tijdens huidige opname of ziekenhuisinfectie bij opname	12	8,3
Chirurgische profylaxe (toegediend op de afdeling en/of de OK)	6	4,2
Medische profylaxe (waaronder SDD/SOD)	9	6,3
Andere indicatie (bijvoorbeeld erythromycine als prokinetica)	0	0,0
Bevestigde onbekende reden (AB voorgeschreven zonder reden)	0	0,0
Onbekend, ook na navraag	9	6,3
Totaal	144	100,0

¹ Aantal antibiotica² Percentage antibiotica per categorie

Tabel 6d. Diagnose infectie waarvoor antibioticatoediening

	Landelijk (3 ziekenhuizen)	
	N ¹	% ²
Infecties van het centrale zenuwstelsel	2	1,7
Ooginfecties of endophthalmitis	0	0,0
Infectie van keel, neus, oor en mond	2	1,7
Acute bronchitis of exacerbatie van chronische bronchitis	0	0,0
Pneumonie of luchtweginfectie	38	31,7
Cardiovasculaire infectie (endocarditis, vaatprothese infectie)	4	3,3
Gastro-intestinale infectie (salmonellose, antibiotica-geassocieerde diarree)	5	4,2
Intra-abdominale infectie, inclusief galblaasaandoeningen	24	20,0
Cellulitis, wond- of diep weefsel infectie	7	5,8
Septische arthritis	4	3,3
Symptomatische lage urineweginfectie (bijvoorbeeld cystitis)	13	10,8
Symptomatische hoge urineweginfectie (bijvoorbeeld pyelonefritis)	3	2,5
Asymptomatische bacteriurie	1	0,8
Obstetrische of gynaecologische infecties, inclusief SOA bij vrouwen	1	0,8
Prostatitis of epididymitis, inclusief SOA bij mannen	0	0,0
Microbiologisch bevestigde bacteriëmie	3	2,5
Klinische sepsis	2	1,7
Koorts bij neutropenie of andere infectie bij immuunogecompromitteerde patiënten	0	0,0
Systemische ziekte (veelal virale oorsprong zonder duidelijke focus)	0	0,0
Niet definieerbare infectie	5	4,2
Cystic fibrose	0	0,0
Postoperatieve wondinfectie	1	0,8
Bot- en gewrichtsinfectie (niet relateerd aan operatie)	5	4,2
Totaal	120	100,0

¹ Aantal antibiotica² Percentage antibiotica per categorie**Tabel 6e. Dosis chirurgische profylaxe**

	Landelijk (3 ziekenhuizen, van toepassing in één)	
	N ¹	% ²
eenmalig	0	0,0
meerdere doses binnen 24 uur	6	100,0
> 24 uur	0	0,0

¹ Aantal antibiotica² Percentage antibiotica per categorie**Tabel 6f. Reden antibioticagebruik vermeld in patiëntendossier**

	Landelijk (3 ziekenhuizen)	
	N ¹	% ²
Ja	125	86,8
Nee	19	13,2

Tabel 6g. Wijziging in antibiotica gebruik

	Landelijk (3 ziekenhuizen)	
	N ¹	% ²
Andere of onbekende reden voor wijziging	6	4,2
Nee, geen wijziging	107	74,3
Escalatie: gericht switchen of verbreden op microbiologische en/of klinische bevindingen (inclusief wijziging van oraal naar IV)	16	11,1
De-escalatie: versmallen op microbiologische en/of klinische bevindingen	3	2,1
Wijziging van IV naar oraal	6	4,2
Wijziging a.g.v. bijwerkingen (waaronder allergie)	1	0,7
Onbekend	5	3,5

¹ Aantal antibiotica² Percentage antibiotica per categorie**Tabel 7. Aantal patiënten met een ziekenhuisinfectie veroorzaakt door een BRMO***

	Landelijk N
MRSA*	0
VRSA*	0
VRE*	0
Enterobacterales, niet groep II: ESBL	0
Enterobacterales, niet groep II: CRE	0
Enterobacterales, niet groep II: ESBL en CRE	0
Enterobacterales, groep II: Fluorquin. én Aminoglycos. én Cotrim. resistent	0
Enterobacterales, groep II: CRE	0
Enterobacterales, groep II: Alle bovenstaande resistenties	0
<i>Acinetobacter</i> spp: Cipro. of Levoflox. én Aminoglycos. resistent	0
<i>Acinetobacter</i> spp: CRE	0
<i>Acinetobacter</i> spp: Alle bovenstaande resistenties	0
<i>Pseudomonas aeruginosa</i> : >= 3 van Ceftazidim, Fluorquin., Aminoglycos., Piperacill. resistent	0
<i>Pseudomonas aeruginosa</i> : CRE en >=2 van Ceftazidim, Fluorquin., Aminoglycos., Piperacill. resistent	0

* BRMO, bijzonder resistent micro-organisme; MRSA, Meticilline Resistente *Staphylococcus aureus*; VRSA, Vancomycine resistente *Staphylococcus aureus*; VRE, Vancomycine Resistente Enterokok; CRE, Carbapenemresistent; carbap.prod., carbapenemase producerend

Tabel 8. Verwekkers inclusief eventueel tweede verwekker

		Landelijk
Infectie	Verwekker	N
Postoperatieve wondinfectie	<i>S. aureus</i>	9
	<i>S. epidermidis</i>	4
	<i>E. cloacae</i>	3
	<i>E. coli</i>	3
	<i>E. faecium</i>	2
	<i>F. magna</i>	2
	<i>K. pneumoniae</i>	2
	<i>P. aeruginosa</i>	2
	<i>S. dysgalactiae</i>	2
	<i>C. freundii</i>	1
	<i>C. striatum</i>	1
	<i>E. asburiae</i>	1
	<i>E. hormaechei</i>	1
	<i>K. aerogenes</i>	1
	<i>S. marcescens</i>	1
	<i>S. capitis</i>	1
	<i>S. lugdunensis</i>	1
	<i>S. anginosus</i>	1
	geen kweek gedaan	2
	kweek negatief	1
	polymicrobieel	1
Primaire sepsis	<i>S. aureus</i>	2
	<i>S. epidermidis</i>	2
	<i>E. faecalis</i>	2
	<i>P. mirabilis</i>	1
Secundaire sepsis	<i>S. aureus</i>	2
	<i>E. cloacae</i>	1
	<i>E. coli</i>	1
	<i>K. pneumoniae</i>	2
	<i>S. marcescens</i>	1
	<i>S. anginosus</i>	1
Pneumonie	geen kweek gedaan	6
	kweek negatief	1
	<i>C. albicans</i>	1
	<i>C. glabrata</i>	1
	influenza A virus	1
	<i>S. maltophilia</i>	1
		1
Andere lage luchtweginfectie	<i>S. aureus</i>	1
	<i>E. cloacae</i>	1
	humaan rhino virus	1
Symptomatische urineweginfectie	<i>S. aureus</i>	2
	<i>E. cloacae</i>	1
	<i>E. coli</i>	5
	<i>K. pneumoniae</i>	3
	<i>P. aeruginosa</i>	1
	polymicrobieel	1
	<i>P. mirabilis</i>	2
	<i>S. agalactiae</i>	1